

REFERAT

Møte:
Møte med Andøy kommune 2. mai 2022

Dato:
02.05.2022

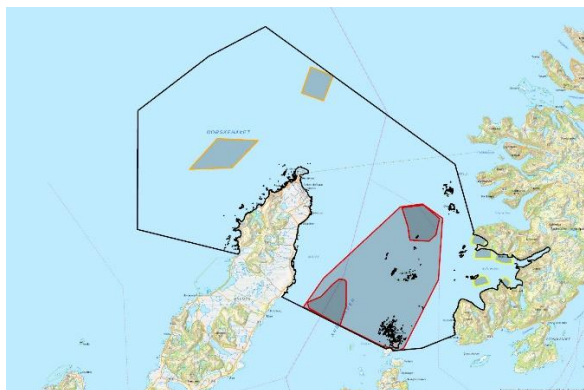
Møteleder:
Inge Berg

Referent:
Åsmund Andersen

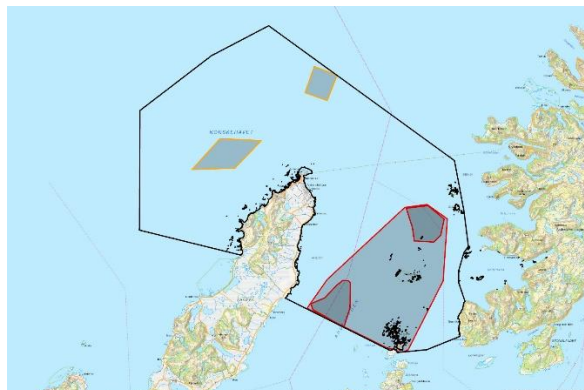
Til stede:
Knut Nordmo, ordfører, Andøy kommune.
John-Petter Karlsen, teknisk sjef, Andøy kommune
Emil Iversen, plan, Andøy kommune
Inge Berg, Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Åsmund Andersen, Statsforvalteren i Nordland

Inge Berg orienterte om Statsforvalterens arbeid med å utrede marint vern i Andfjorden. Det er meldt oppstart, gjort sammenstilling av all kunnskap om naturverdiene, utført nye kartlegginger, utarbeidet utredningsprogram og gjennomført en konsekvensutredning. Underveis har det vært dialog med berørte parter, dvs. Forsvaret, Andøya Space, Andfjord Salmon og fiskarlagene.

Statsforvalteren presenterte en skisse til verneplan basert på konsekvensutredningen og innspill fra brukerne av området. Statsforvalteren ønsker å høre to utredningsalternativer, alternativ A (hele utredningsområdet) og alternativ B (uten Selfjorden). Vernet vil omfatte to områder avsatt som referanseområder (forskningsområder) for henholdsvis fiske med bunntål og snurrevad. Her vil det bli forbud mot fiske med aktive bunnredskaper som bunntål, snurrevad og reketål. I tillegg foreslås det å avsette et stort beskyttelsesområde for spesielt og sårbart undersjøisk naturmangfold, som omfatter undervannsryggen midt i Andfjorden, som Steinavær og Meløyvær stikker opp av, samt et område med bambuskorallskog på fjordbunnen utenfor Kvalnes.

Alternativ A

Alternativ B

Det er registrert store naturverdier på undervannsryggen, deriblant annet et stort korallrev (Steinaværrevet), svampskog og hardbunnskorallskog. I tillegg er det store områder med tareskog og ruglbunn, som også er viktige naturtyper med tanke på biologisk mangfold. Bambuskorallskogen utenfor Kvalnes er en av 6 lokaliteter av naturtypen i verden, alle i Norge.

Det er utredet 13 ulike temaer i konsekvensutredningen. I møtet ble de viktigste temaene presentert og drøftet. Fiskeri er i utgangspunktet unntatt vernebestemmelsene, men det foreslås restriksjoner på bruk av aktive redskaper i de to referanseområdene og i det store beskyttelsesområdet for sårbart og verdifullt biologisk mangfold. I tillegg foreslås det forbud mot alle redskapstyper med unntak av juksa på Steinaværrevet og Bambuskorallskogen. Dette vil ha en begrenset konsekvens for noen fiskere. På den annen side vil et marint vern gi det marine miljøet økt beskyttelse, noe som

er klart positivt for gyte og oppvekstområder for fisk og krepsdyr. Et marint vern vil således kunne gi bedre betingelser for fiskeri.

Det foreslås forbud mot undervannssprenging i det store beskyttelsesområdet for sårbart og verdfullt naturmangfold, samt nærmere kjente korallforekomster enn 1000 meter. Statsforvalteren har hatt dialog med både Forsvaret og Andøya Space og vår foreløpige vurdering tilsier at dette vil få en begrenset konsekvens for forsvaret og forsvarsindustrien.

Berg forteller at havneområdet utenfor det landbaserte anlegget på Kvalnes er grenset ut av utredningsområdet, men vanninntak og utslippsledning vil gå inn i verneområdet. Statsforvalteren vil gjøre lignende grenseendringer for reguleringsplan for Breivik og Fiskenes, ettersom disse trolig blir vedtatt før sommerferien. Fremtidige planer om utslipp fra Breivik og Fiskenes, samt evt. økninger i utslipp fra Kvalnes, vil måtte behandles av verneforskrift. Det vil settes strengere krav til dokumentasjon når det søkes om akvakultur i et verneområde enn utenfor. Dette vil kunne gi noen konsekvenser for akvakulturnæringen. Statsforvalterens dialog med Andfjord Salmon har vært positiv og løsningsorientert.

Knut Nordmo viste at han på forrige møte om verneplanen (14.11.19) hadde kommet med et innspill om at vernet ikke måtte gå helt opp i fjæresteinene på Andøya. Nordmo etterlyste hvorfor dette ikke var tatt med i referat eller tatt med i vurderingene i konsekvensutredningen. Berg beklaget dette og svarte at Statsforvalteren vil ta innspillet med videre i prosessen. Se ellers.

Nordmo mener at konsekvensutredningen konsekvent har verdisatt natur og verneinteresser for høyt og næringsinteresser for lavt. Nordmo mener at Andfjorden ikke har så unike naturverdier som statsforvalteren prøver å gi inntrykk av, og vedder på at det er like mye korallforekomster i andre fjorder. Om det hadde vært kartlagt like godt i disse fjordene som i Andfjorden ville man funnet like mye der. Berg er enig i at det også kan finnes rikt undersjøisk naturmangfold andre steder langs kysten, mens Andersen påpeker at Havforskningsinstituttet har synliggjort at Andfjorden er spesielt artsrik og har en svært stor variasjon i undersjøisk naturmangfold.

Jon-Petter Karlsen sier at han har inntrykk av at verneplanen er lite kjent blant aktørene i fiskerinæringa. Han vet ikke om de han har snakket med er representative. Karlsen spør hvordan prosessen og medvirkningen fra fiskerinæringen har vært organisert. Berg forteller at det har vært mye dialog med fiskarlaget både på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå, samt fiskeridirektoratet, i utvelgelsen av referanseområdene. Det vil også bli kjørt en ny prosess med fiskarlagene når Hi er ferdig med avgrensningen av Steinaværrevet og bambuskorallskogen.

Nordmo konkluderer med at verneplan legger opp til et statisk regelverk. Det vil bli utfordrende å forholde seg til nye behov. Dette vil bli krevende og kostbart for kommunen og de som skal bo oppi dette. Nordmo mener at verneinteresser må prioritere hva som er nødvendig å verne og ikke beslaglegge for store areal. Verneområdet bør trekkes ut fra strandsonen, spesielt på østsiden av Andøya. Nordmo viser til at forsvaret i høringa til nye skytefelt har trukket seg ut fra land.

Jon Petter Karlsen forteller at det er to ting han har merket seg med verneplanen. Det ene er at ordlyden i verneforskriften vil være veldig viktig. Laget på feil måte vil verneforskriften kunne begrense næringsvirksomhet som ikke trenger begrensning i forhold til naturverdier. Derfor er det viktig at kommunen får romslig tid til å gi innspill til verneforskriften. Det andre er at det må gjøres et godt kartleggingsarbeid, slik at det man kan justere vernebestemmelsene i forhold til verdiene. Karlsen stiller spørsmål med hvorfor verne så nært land dersom det ikke finnes viktige verdier her.

Oppsummert mener Statsforvalteren at et marint vern vil kunne gi positive virkninger for naturmangfoldet, fiskeri og turisme i Andfjorden, mens det vil kunne gi begrensinger knyttet til utfyllinger, undersjøisk gruver, oljeutvinning, havvind, undervannsdetoneringer og en strengere vurdering av utslipp, deriblant akvakulturanlegg.